

SUORAVELOITUS

Palvelukuvaus

Laskuttajan ohje

Versio 4.4/30.09.2009

SISÄLLYSLUETTELO

1	YLEISKUVAUS.....	2
1.1	Kenelle suoraveloitus on tarkoitettu	2
1.2	Mitä suoraveloitusjärjestelmä on.....	2
1.3	Vastuut.....	2
2.1	Laskuttajan sopimus	4
2.2	Maksajan sopimus (valtuutus)	4
3	PALVELUN TOIMINTA	5
3.1	Laskuttajan toiminta	5
3.2	Valtuutustietojen käsittely	5
3.3	Ennakkoilmoitus	6
3.3.1	Ennakkoilmoitus verkossa	6
3.4	Veloitusaineiston muodostus ja lähetys	6
3.5	Veloitusaineistolle pankissa tehtävät tarkistukset.....	7
3.6	Peruutukset, korjaukset ja selvittelyt	8
3.6.1	Laskuttaja.....	8
3.6.2	Maksaja	8
3.6.3	Pankki.....	9
3.7	Veloitus maksajan tililtä.....	9
3.9	Hyvitys laskuttajan tilille	9
3.10	Maksajan hyvitykset.....	9
3.11	Palautteet.....	9
	3.12 Maksupalautus maksajalle	10
4	AIKATAULUT.....	10
5	SUORAVELOITUSJÄRJESTELMÄN KÄSITTEISTÖÄ.....	11
5.1	Suoraveloitussopimus	11
5.3	Suoraveloituspyyntö	12
5.4	Saapuvat viitemaksut.....	13
5.5	Hylätyt tapahtumat -aineisto.....	14
6	TIETUEKUNVAUKSET	14
6.1	Valtuutusaineisto.....	14
6.2	Suoraveloituspyyntöaineistot.....	15
6.2.1	Suoraveloitus.....	15
6.3	Saapuvat viitemaksut.....	16

Liitteet	1	Suoraveloituspalvelusopimus (julkaistaan myöhemmin)
	2	Suoraveloitusvaltuutuksen yleiset ehdot (julkaistaan myöhemmin)

**Maksupalvelulaista johtuvat
muutosehdotukset violetilla.**

1 YLEISKUVAUS

Suoraveloitus on sekä laskuttajan että maksajan kannalta tehokas ja joustava laskutustapa. Se vähentää sekä laskuttajalla, maksajalla että pankissa tapahtuvaa manuaalisyötä ja tarjoaa vaivattoman ja edullisen tavan hoitaa laskut eräpäivinä.

1.1 Kenelle suoraveloitus on tarkoitettu

Suoraveloitus on tarkoitettu laskuttajalle, joka toistuvasti laskuttaa samoja asiakkaitaan joko kiinteällä tai vaihtelevalla summalla. Tällaisia laskuttajia ovat mm. puhelin- ja energialaitokset, lehtitalot, isännöitsijätoimistot sekä kunnallissektori.

1.2 Mitä suoraveloitusjärjestelmä on

Maksajan pankki kerää maksajilta valtuutukset eli luvat laskujen veloittamiseen maksajien pankkitileiltä ja toimittaa valtuutustiedot laskuttajalle. Laskuttaja toimittaa maksajalle tiedoksi erillisen ennakoilmoituksen tulevista veloituksista.

Laskuttaja toimittaa veloituspyyntö pankille konekielisenä. Veloituspyyntöaineisto voi sisältää joko yhden tai usean pankin veloitustilejä.

Suoraveloituspalvelussa pankki veloittaa laskun summat maksajien tileiltä eräpäivänä ja hyvittää ne koontina laskuttajan tilille.

Kun maksajan ja laskuttajan tilit ovat eri pankeissa tai pankkiryhmissä, laskuttaja saa hyvityksen onnistuneista suoraveloituksista tililleen välittömästi sen jälkeen, kun varat on maksettu laskuttajan pankin tilille ja laskuttajan pankki on saanut tarvittavat tiedot rahamäärän maksamiseksi.

Kun maksajan ja laskuttajan tilit ovat samassa pankissa tai pankkiryhmässä, hyvitykset onnistuneista suoraveloituksista maksetaan laskuttajan tilille viimeistään veloituspäivää seuraavana pankkipäivänä.

Laskuttaja saa palautetiedot konekielisenä pankistaan.

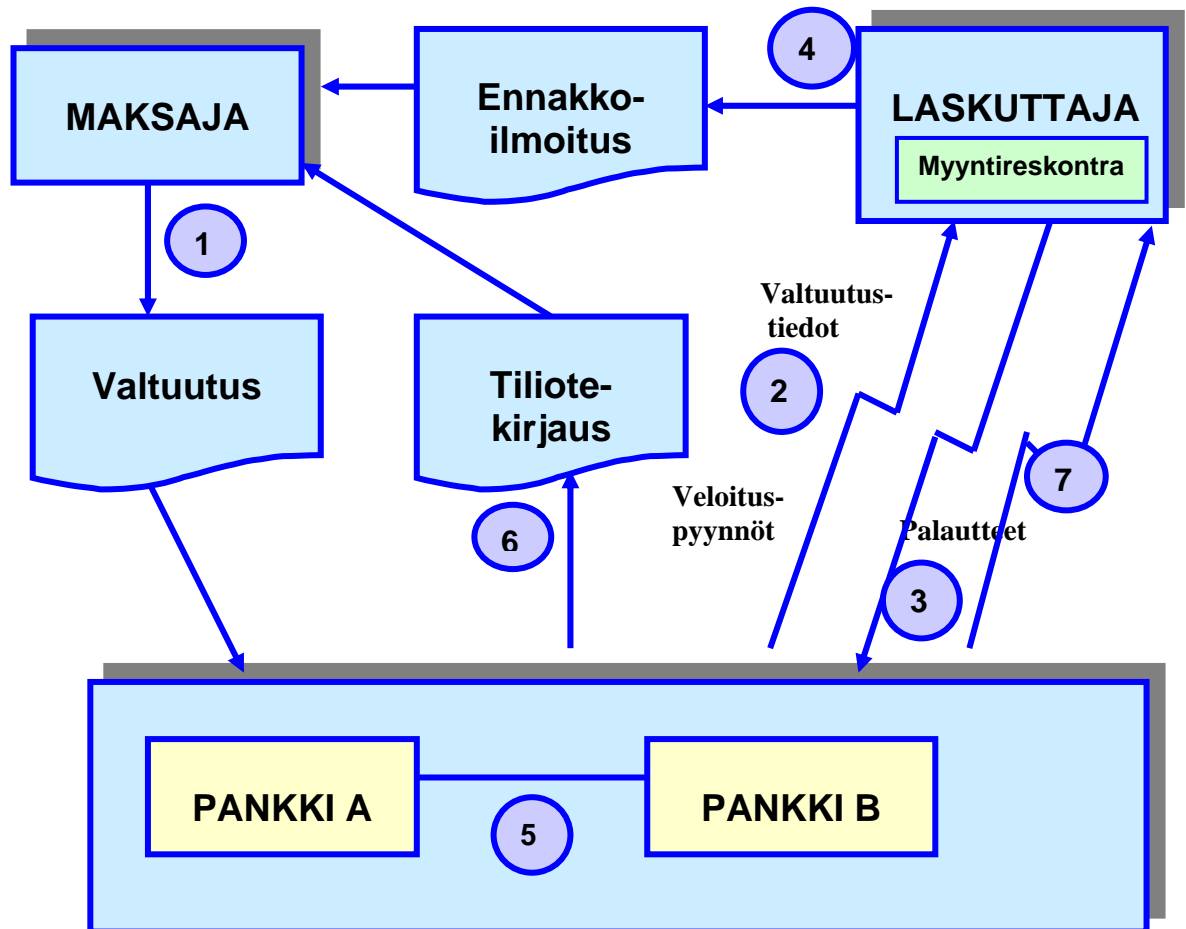
1.3 Vastuut

Laskuttaja toimittaa tietuekuvausten mukaisen suoraveloituspyyntöaineiston pankkiin sopimuksessa määritellyn aikataulun mukaisesti. Laskuttaja vastaa myös siitä, että laskutusperusteet ovat riidattomia.

Laskuttaja huolehtii siitä, että suoraveloitusaineisto sisältää vain valtuutusten mukaisia veloituksia. Maksajan tililtä tehtävän veloituksen tulee olla maksajalle toimitetun ennakoilmoituksen mukainen.

Maksu kirjataan hyväksytyksi, mikäli maksaja tai laskuttaja ei peruuta tai muuta veloituksen tietoja viimeistään eräpäivää edeltävänä pankkipäivänä. Maksajan tulee huolehtia, että veloitustilillä on riittävä kate eräpäivää edeltävänä päivänä.

1.4 Suoraveloitusjärjestelmän yleiskuva

- 1 Maksaja antaa valtuutuksen pankissaan
- 2 Pankki välittää valtuutus-tiedot laskuttajalle
- 3 Laskuttaja toimittaa veloituspyyntö pankkiinsa
- 4 Laskuttaja toimittaa ennakoilmoituksen maksajalle
- 5 Pankit veloittavat maksajien tilejä ja hyvittävät laskuttajien tilejä
- 6 Maksaja saa tiliotteella tiedon suoritetuista veloituksista
- 7 Laskuttaja saa pankistaan palautteen onnistuneista ja epäonnistuneista veloituksista

2 SOPIMUKSET

2.1 Laskuttajan sopimus

Laskuttaja tekee pankkinsa kanssa kirjallisen palvelutunnuskohtaisen suoraveloitussopimuksen.

Palvelutunnus on laskuttajan pankin ja laskuttajan sopima, suoraveloituksessa käytettävä, laskuttajan, sen mahdollisen alayksikön ja laskutusaiheen yksilöivä tunnus. Jokaiselle laskutusaiheelle tarvitaan oma palvelutunnuksensa, esim. lehden ilmoitusmaksut ja tilausmaksut, kunnan päivähoitomaksut ja vesimaksut tai yrityksen eri alayksiköiden laskutukset. Jotkut pankit käyttävät palvelutunnuksesta nimeä laskutustunnus.

Maksajan antamat, ko. laskutusaiheeseen liittyvät valtuutukset liitetään palvelutunnukseen.

Laskuttajan on käytettävä kaikissa pankeissa samasta laskunaiheesta samaa palvelutunnusta. Laskuttajalla voi olla samalla palvelutunnuksella suoraveloitussopimus useissa pankeissa.

Jos laskuttaja haluaa liittää uuden laskutusaiheen suoraveloitukseen, laskuttajan on tehtävä tätä laskutusaihetta koskeva uusi sopimus pankkinsa kanssa.

Laskuttajan pankki välittää tiedon sopimuksesta muille pankeille, joiden on mahdollista sen jälkeen vastaanottaa suoraveloitusvaltuutuksia omilta asiakkailtaan tälle palvelutunnukselle.

2.2 Maksajan sopimus (valtuutus)

Maksaja antaa laskutusaihekohtaiset valtuutukset pankkinsa kautta. Suoraveloitusvaltuutuksella tarkoitetaan valtuutuksen antajan (maksajan) ja laskuttajan välistä sopimusta, jolla maksaja valtuuttaa laskuttajan veloittamaan laskut suoraan tililtään valtuutuksessa mainitun pankkiyhteystiedon perusteella. Pankkiyhteystietona voi olla tilinumero tai tilinumeron sijasta pankin antama tiliin liitetty tilinumeron kaltainen tunnus. Pankki vastaanottaa valtuutuksen maksajalta, tallentaa tiedot pankkiin valtuutusten tarkastusta varten sekä välittää valtuutustiedot edelleen laskuttajalle.

Valtuutukseen kohdistuvat muutokset tai sen irtisanomisen maksaja tekee pankkinsa kautta. Valtuutus, sen muutos tai poisto tulee maksajan pankissa voimaan heti, kun se on rekisteröity. Maksajan pankki välittää muutos- ja poistotiedot laskuttajan pankin välityksellä laskuttajalle.

Mikäli laskuttaja ottaa maksajilta vastaan valtakirjat tai niiden muutokset, laskuttaja toimittaa maksajan allekirjoittamat valtuutukset maksajan pankkiin rekisteröitäviksi.

Mikäli laskuttaja käyttää omaa esipainettua valtakirjaa, on tietojen valtakirjalla vastattava laskuttajan suoraveloitussopimuksella olevia tietoja. Esipainettu valtakirja, joka poikkeaa pankkien yhteisesti sopimasta mallista, tulee ennen käyttöönottoa hyväksyttävä laskuttajan pankissa.

3 PALVELUN TOIMINTA

3.1 Laskuttajan toiminta

Suoraveloitussopimuksen teon jälkeen laskuttajalla tulee olla valmius vastaanottaa pankista valtuutustietoja ja käsitellä ne laskutusjärjestelmässään.

Laskuttaja toimittaa maksajilleen ennakoilmoitukset veloittavista maksuista ja pankilleen suoraveloituspyyntöaineiston sovitun menettelyn mukaisesti.

Jos laskuttaja luopuu kokonaan suoraveloituksen käytöstä, laskuttaja irtisanoo pankkinsa kanssa tehdyt suoraveloitussopimukset sekä ilmoittaa selvästi kaikille suoraveloituskassajille laskutustavan muutoksesta.

Jos laskuttaja haluaa keskeyttää yksittäisen maksajan suoraveloituksen, laskuttaja sopii siitä ja laskutustavan muutoksesta maksajan kanssa. Laskuttajan tulee säilyttää valtuutustiedot järjestelmässään, jotta laskutusmenettelyssä voidaan tarvittaessa palata suoraveloitukseen.

Laskuttajan halutessa irtisanoa yksittäisen maksajan valtuutuksen, laskuttaja ilmoittaa siitä maksajalle ja siirtyy muuhun laskutusmenettelyyn. Maksajan valtuutus jää edelleen voimaan pankissa, ellei maksaja itse sitä erikseen irtisano. Pankki voi poistaa valtuutukset, joihin ei ole kohdistunut veloitusta puoleentoista vuoteen.

3.2 Valtuutustietojen käsittely

Laskuttajan pankki välittää omien asiakkaidensa ja muilta pankeilta saamansa valtuutustiedot laskuttajalle yhtenä aineistona joko konekielisesti (katso kohta 6.1) tai listana.

Sekä uusi valtuutus että valtuutusmuutos on laskuttajan käsittelyssä yksiselitteisesti ja varmuudella kohdistuttava oikeaan laskutettavaan. Jos laskuttajan järjestelmä ei pysty kohdistamaan valtuutusta, laskuttaja ottaa yhteyttä pankkiinsa, joka selvittää alkuperäisen valtuutuksen tiedot.

Laskuttaja kohdistaa uuden valtuutuksen palvelutunnukseen viitteellä ja/ tai laskutettavan yksilöintitiedolla ja laskutettavan nimellä sekä lisää pankkiyhteyden maksajan tietoihin. Näiden tietojen on oltava laskutusjärjestelmän tietoja vastaavat. Muutoksen ja irtisanotun valtuutuksen kohdistustiedot ovat vanha pankkiyhteystieto, laskutettavan yksilöintitieto ja/tai viitenumero.

Kun maksajan laskutustapa on muuttunut suoraveloitukseksi, laskuttajan tulee ensimmäisessä maksajalle **toimitettavassa** ennakoilmoituksessa selvästi kertoa laskutustavan muutoksesta.

Valtuutusmuutokset ovat pankkiyhteystietomuutoksia tai puutteellisten yksilöintitietojen täydennyksiä. Laskuttaja käsittelee valtuutuksessa tilinumeron sijasta saamaansa muuta pankkiyhteystietoa tilinumeron tapaan.

Maksajan vaihtaessa pankkia laskuttajalle saattaa tulla uusi valtuutus vaikka edellinenkin valtuutus on vielä voimassa. Maksajalta tullut tapahtumapäivän mukaan viimeisin valtuu-

tus, joka kohdistuu jo voimassa olevaan valtuutukseen, **korvaa** aina aikaisemman valtuutuksen.

Laskuttaja ei saa käyttää valtuutustietoja muiden tietojen ylläpitämiseen.

3.3 Ennakkoilmoitus

Laskuttaja on velvollinen ennalta tiedottamaan maksajalle tulevista veloituksista. Ennakkoilmoitus on laskun kaltainen selvitys tulevan veloituksen perusteista ja ehdoista. **Maksajalla ei ole oikeutta maksupalautukseen (kohta 3.12), jos laskuttaja on toimittanut hänelle ennakkoilmoituksen vähintään 4 viikkoa ennen eräpäivää.**

Ennakkoilmoituksen tulee olla maksajalla viimeistään 8 päivää ennen eräpäivää. Ennakkoilmoituksen tulee selvästi erottua muusta laskuttajan käyttämästä laskulomakkeesta. Jos ennakko-ilmoituksessa on mukana tilisiirtolomake, rahamääräkenttään suositellaan tulostettavaksi teksti "SUORAVELOITUS".

Maksaja ja laskuttaja voivat sopia, että ennakkoilmoitus korvataan muulla erikseen määritellyllä tavalla esim. vuosittaisella ilmoituksella.

Ennakkoilmoituksen vähimmäistiedot ovat

- "SUORAVELOITUKSEN ENNAKKOILMOITUS"
- laskuttajan nimi
- veloitettava rahamäärä
- valtuutuksen pankkiyhteystieto
- viitenumero ja/tai viesti
- eräpäivä
- laskutettavan nimi
- laskutusperusteet

Lisäksi ennakkoilmoituksella voi ilmoittaa, koska tapahtuma on lähetetty pankkiin.

3.3.1 Ennakkoilmoitus verkossa

Pankkikohtaisen käytännön mukaan ennakkoilmoitus voidaan antaa esittämällä laskun tiedot verkossa. (Huom! Finvoice-välityspalvelua ei saa käyttää ennakkoilmoituksen toimittamiseen).

Maksaja siirtyy verkkopankistaan linkin avulla palveluun, jossa laskun tiedot ovat esillä. Laskun tietojen esilläpidosta vastaa laskuttaja.

Kuvaus on Finanssialan Keskusliiton [Verkkopankkilinkin palvelukuvauksessa](#).

3.4 Veloitusaineiston muodostus ja lähetys

Laskuttaja muodostaa kohdassa 6.2 olevan kuvauksen mukaisen suoraveloitusaineiston. Laskuttaja käyttää veloituspyynnöissä valtuutuksessa saamaansa pankkiyhteystietoa, joka on tilinumero tai muu pankin antama tilinumeron kaltainen tunnus.

Laskuttaja huolehtii, että aineistossa on vain sovittuihin palvelutunnuksiin kuuluvia veloituspyyntöjä.

Samassa suoraveloituserässä voi olla vain yhteen palvelutunnukseen liittyviä suoraveloituspyyntöjä ja niiden peruutuksia, kuitenkin niin että peruutukset kohdistuvat aiemmin lähetettyihin pyyntöihin. Samassa aineistossa voi olla pyyntöjä eri eräpäiville ja pankeille.

Suositus on, että suoraveloitusaineisto laskuttajan pankkiin ja ennakoilmoitukset maksajille lähetetään samanaikaisesti, mielellään viimeistään kaksi viikkoa ennen eräpäivää.

Ehdottomat aikarajat aineiston lähettämiseksi ovat

- aikaisintaan 60 kalenteripäivää ennen eräpäivää
- veloituspyyntö viimeistään 4 pankkipäivää ennen eräpäivää,
- peruutukset viimeistään 2 pankkipäivää ennen eräpäivää.

Laskuttaja sopii aineiston lähetystavat ja aineiston tekniset ominaisuudet pankkinsa kanssa. Käytännöt saattavat vaihdella pankkikohtaisesti.

Laskuttajan tulee säilyttää lähetetty veloituspyyntöaineisto vähintään eräpäivää seuraavaan pankkipäivään asti uudelleenlähetyä varten.

Suoraveloitujärjestelmän varajärjestelmä ovat viitteelliset tilisiirrot, joka tarkoittaa tavalisten, viitteellisten paperilaskujen lähettämistä maksajille. Laskuttajan on selvästi ilmoitettava maksajalle poikkeavasta laskutustavasta varajärjestelmää käytettäessä.

Laskuttajan pankki jakaa suoraveloituspyyntö muille pankeille maksajien pankkiyhteystietojen perusteella.

3.5 Veloitusaineistolle pankissa tehtävät tarkistukset

Pankki tekee aineistolle seuraavat vastaanottotarkistukset:

- sopimus- ja valtuutustietojen tarkistus
- aineiston muodollinen oikeellisuustarkistus
- yksittäisen suoraveloituspyyntö tarkistus sekä
- saman aineiston uudelleenkäsittelyn esto.

Oikeellisuustarkistuksissa aineiston on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- luonti- eli kirjoituspäivä erätietueella on muodollisesti oikein
- luontipäivä ei saa olla
 - suurempi kuin käsittelypäivä
 - pienempi kuin käsittelypäivä, korkeintaan 10 pankkipäivää
- rakenne on tämän laskuttajan ohjeen kohdan 6.2 mukainen
- summatietueen tiedot täsmäävät vastaanotetuista tapahtumista lasketuihin summiin
- muotovirheellisiä tapahtumia saa olla korkeintaan
 - 50 kpl, kun aineistossa on yli 250 tapahtumaa
 - 20 % aineiston tapahtumien lukumäärästä, kun aineistossa on 250 tapahtumaa tai vähemmän
- samalla palvelutunnuksella, kirjoituspäivällä ja kellonajalla hyväksytään vain yksi aineisto.

Pankki hylkää virheellisen aineiston ja ilmoittaa siitä laskuttajalle.

Pankki palauttaa muodollisessa oikeellisuustarkistuksessa hylätyn yksittäisen veloituspyynnön laskuttajalle ja kertoo hylkäyksen syyn palautekoodilla (ks. kohta 5.4).

3.6 Peruutukset, korjaukset ja selvittelyt

3.6.1 Laskuttaja

Laskuttaja voi peruuttaa yksittäisen suoraveloituspynnön toimittamalla peruutustapahtuman sovittun aikataulun mukaisesti pankkiinsa.

Laskuttaja hoitaa kaikki aineistoon tai tapahtumiin kohdistuvat korjaukset ja selvitystyön. Laskuttaja selvittää myös aineiston hylkäyksen syyn pankin ohjeistuksen mukaisesti, korjaa aineiston ja lähettää sen uudelleen. Pankki ei tee korjauksia jo käsitellyssä olleisiin suoraveloituspyyntöihin.

Kun eräpäivä, rahamäärä, laskutusperusteet tai maksajan pankkiyhteys on virheellinen, laskuttaja lähettää alkuperäiselle pyynnölle peruutuksen ja uuden korjatun veloituspyynnön. Laskuttajan tulee lähettää maksajalle korjatun veloituspyynnön mukainen **ennakkoilmoitus**.

Peruutuksen tulee olla seuraavien tietojen osalta yhtenevä alkuperäisen suoraveloituspynnön kanssa

- maksajan alkuperäinen pankkiyhteys
- laskuttajan palvelutunnus
- laskuttajan hyvitystili
- eräpäivä
- viitenumero
- veloituksen alkuperäinen rahamäärä.

Samassa aineistossa ei voi olla sekä suoraveloituspyyntö että siihen kohdistuva peruutus. Peruutus epäonnistuu, jos vastaava veloitustapahtuma on jo veloitettu tai jos maksaja on sen peruuttanut tai muuttanut veloituspyynnön tietoja.

Laskuttajan pankki välittää peruutukset, korjaukset ja mahdolliset selvittelypyynnöt edelleen maksajan pankkiin.

3.6.2 Maksaja

Maksaja voi muuttaa veloituspyynnön tietoja tai peruuttaa veloituspyynnön ennen eräpäivää. Maksaja voi tehdä muutoksen joko laskuttajalle tai omaan pankkiinsa, mikäli suoraveloituspyyntö on jo maksajan pankissa.

Pankki välittää laskuttajalle tiedon maksajan peruuttamasta suoraveloituksesta joko heti tai eräpäivänä pankkikohtaisen käytännön mukaisesti. Maksajan pankki ohjeistaa muutokset ja peruutuskäytännöt maksajille. Pankki palauttaa suoraveloituspynnön laskuttajalle sellaisena kuin se oli peruutushetkellä ja liittää siihen peruutuksen syykoodin (katso käsitteistö, kohta 5.4) sekä pankin arkistointitunnuksen.

Maksajan tekemistä rahamäärämuutoksista pankki ei lähetä laskuttajalle erillistä tietoa,

vaan suoritettu veloitus näkyy palauteaineistossa. Maksaja hoitaa maksun selvittelyn suoraan laskuttajan kanssa.

3.6.3 Pankki

Valtuutukseen liittyvän selvittelyn hoitavat laskuttaja ja pankit yhteistyönä.

3.7 Veloitus maksajan tililtä

Maksajan pankki veloittaa maksajan tiliä laskuttajan lähettämän konekielisen suoraveloituspyyntöön perusteella. Ennen veloitusta pankki tarkistaa, että maksajalta on voimassa oleva valtuutus kyseisen maksun suoraveloitukseen.

Katteettomiksi jääville veloituspyyntöille voidaan tehdä uudelleenveloitus korkeintaan kolmena eräpäivää seuraavana pankkipäivänä, mikäli laskuttajan kanssa on sovittu menettelystä. Laskuttaja ilmoittaa maksajalle, onko uudelleenveloitus käytössä vai ei.

3.8 Hyvitys laskuttajan pankille

Maksajan pankki välittää laskuttajan pankille hyvityksen onnistuneista suoraveloituksista viimeistään veloitusta seuraavana pankkipäivänä.

3.9 Hyvitys laskuttajan tilille

Kun maksajan ja laskuttajan tilit ovat eri pankeissa tai pankkiryhmissä, laskuttaja saa hyvityksen onnistuneista suoraveloituksista tililleen viipymättä sen jälkeen, kun varat on maksettu laskuttajan pankin tilille ja laskuttajan pankki on saanut tarvittavat tiedot rahamäärän maksamiseksi.

Kun maksajan ja laskuttajan tilit ovat samassa pankissa tai pankkiryhmässä, hyvitykset onnistuneista suoraveloituksista maksetaan laskuttajan tilille viimeistään veloituspäivää seuraavana pankkipäivänä.

3.10 Maksajan hyvitykset

Suoraveloitusaineistossa ei voi välittää hyvityksiä maksajalle. Laskuttaja voi hyvittää virheellisesti perimänsä maksut seuraavassa laskutuksessa, laskujen maksupalvelun kautta tai sopia hyvittämistavasta maksajan kanssa erikseen.

3.11 Palautteet

Laskuttaja saa palautteena Saapuvat viitemaksut -aineiston (katso tietuekuvaus, kohta 6.3) ja tiedot hylätyistä tapahtumista sopimuksessa sovitulla tavalla. Pankki palauttaa laskuttajalle kaikki muut suoraveloitukset paitsi laskuttajan tekemät onnistuneet peruutukset. Palautustavoissa on pankkikohtaisia eroja.

Saapuvat viitemaksut sisältävät sekä onnistuneet veloitukset että epäonnistuneet suoraveloituspyyntöt. Epäonnistuneista suoraveloituspyyntöistä pankki ilmoittaa laskuttajalle syykoodin. Hylättyjen tapahtumien aineisto muodostuu pankissa käsittelypäivänä yksittäisistä hylä-

tyistä tapahtumista tai hylätyistä aineistoista/eristä. Hylättyjen tapahtumien aineisto on lähetyksineistokohtainen.

Laskuttaja kuittaa onnistuneet suoraveloitukset reskontraansa ja perii maksamattomat oman perimiskäytäntönsä mukaisesti.

3.12 Maksupalautus maksajalle

Kuluttajan asemassa olevalla maksajalla on oikeus vaatia pankiltaan tililtään veloitettun suoraveloituksen rahamäärän palautusta kokonaisuudessaan kahdeksan (8) viikon kuluessa veloituspäivästä. Maksajan on tehtävä maksupalautusta koskeva vaatimus kirjallisesti.

Maksupalautuksen edellytyksinä ovat, että suoraveloituksen rahamäärä ei ilmene täsmällisesti maksajan antamassa suostumuksessa ja veloitettu rahamäärä on suurempi kuin maksaja on kohtuudella voinut odottaa ottaen huomioon hänen aikaisempi kulutuskäyttäytymisensä, puitesopimuksen ehdot sekä muut olosuhteet. Maksajan on esitettävä maksupalautusvaatimuksen yhteydessä selvitys siitä, miksi suoraveloituksen rahamäärä on ollut hänen kannaltaan odotettua suurempi.

Maksajalla ei ole oikeutta maksupalautukseen, jos laskuttaja on ilmoittanut hänelle suoraveloituksesta sovitulla tavalla vähintään neljä (4) viikkoa ennen eräpäivää.

Maksajan pankin on palautettava suoraveloituksen rahamäärä kokonaisuudessaan maksajalle tai ilmoitettava kieltäytymisestä kymmenen pankkipäivän kuluessa siitä, kun maksaja on esittänyt maksupalautusta koskevan vaatimuksensa.

Jos maksupalautuksen edellytykset täyttyvät ja maksajan pankki palauttaa suoraveloituksen rahamäärän maksajalle, maksajan pankki ilmoittaa maksupalautuksesta laskuttajan pankille. Laskuttajan pankki tekee suoraveloitusta koskevan oikaisutapahtuman laskuttajan tilille ja hyvittää maksajan pankin tiliä.

Muilla kuin kuluttajilla on oikeus vaatia maksupalautusta, elleivät maksajan pankki ja maksaja ole sopineet toisin.

4 AIKATAULUT

Suoraveloitukseen liittyvät aikarajat ovat:

- 1 ennakoilmoitus maksajalle:
 - viimeistään 8 päivää ennen eräpäivää
- 2 veloitusaineisto laskuttajan pankkiin:
 - aikaisintaan 60 kalenteripäivää ennen eräpäivää
 - viimeistään 4 pankkipäivää ennen eräpäivää
- 3 veloituspyyntöihin kohdistuvat peruutukset pankkiin:
 - viimeistään 2 pankkipäivää ennen eräpäivää
- 4 hyvitys onnistuneista suoraveloituksista laskuttajalle:

- välittömästi sen jälkeen, kun varat on maksettu laskuttajan pankin tilille ja laskuttajan pankki on saanut tarvittavat tiedot rahamäärän maksamiseksi laskuttajan tilille, kun maksajan ja laskuttajan tilit ovat eri pankissa tai pankkiryhmässä
- viimeistään veloituspäivää seuraavana pankkipäivänä, kun maksajan ja laskuttajan tilit ovat samassa pankissa tai pankkiryhmässä

5 SUORAVELOITUSJÄRJESTELMÄN KÄSITTEISTÖÄ

5.1 Suoraveloitussopimus

Suoraveloitussopimus on laskuttajan ja pankin välinen sopimus, jossa sovitaan suoraveloituspalvelun käyttämisestä.

Laskuttajan palvelutunnus (laskutustunnus)

Laskuttajan kanssa sovittu suoraveloituksessa käytettävä laskuttajan, sen mahdollisen alayksikön tai laskutusaiheen yksilöivä tunnus.

Palvelutunnusnimi (laskutuksen aihe)

Laskuttajan kanssa sovittu laskutusaihenimi, joka välittyy maksajan tiliotteelle pankkikohtaisen käytännön mukaisesti.

Laskuttajan tunnus (asiakastunnus)

Laskuttajalle sopimuspankissa annettu yksilöivä tunnistenumero. Tunnuksena käytetään joko liike- tai yhteisötunnusta, henkilötunnusta tai pankin antamaa tunnusta. Tunnuksella sopimuspankki yhdistää laskuttajan omaan asiakasrekisteriinsä.

Laskuttajan tilinumero

Laskuttajan suoraveloitussopimukseen liitetty tilinumero, jolle onnistuneet suoraveloitustapahtumat hyvitetään.

5.2 Valtuutus

Valtuutus on laskuttajan ja maksajan välinen kirjallinen sopimus. Maksaja antaa valtuutuksen palvelutunnuskohtaisesti.

Maksajan pankkiyhteystieto

Yleensä suoraveloitettavan tilin tilinumero. Pankkiyhteystieto voi olla myös pankin antama tilinumeron kaltainen tunnus

Laskutettavan nimi

Maksajan valtuutuksessa antama laskun saajan nimi. Nimi voi olla eri kuin maksajan nimi.

Viitenumero

Tieto, jolla laskuttaja pystyy yksilöimään laskutettavan. Viitenumeron rakenne noudattaa pankkien sopimaa standardia. Viitenumero ja viitteen tarkistelaskenta – ohje on Finanssialan Keskusliiton internet-sivuilla.

Laskutettavan yksilöintitieto

Tunnistetieto, jolla laskuttaja pystyy yksilöimään laskutettavan esim. viitenumero, puhelinnumero, asiakasnumero, nimi tms.

Valtuutuksen arkistointitunnus

Valtuutukselle sen rekisteröinnin yhteydessä annettu yksilöivä tunnus, jonka perusteella alkuperäinen valtuutus löytyy.

Valtuutuksen päiväys

Päivä, jolloin valtuutus on annettu.

Valtuutuksen tapahtumapäivä

Päivä, jolloin valtuutus tai sen muutos astuu voimaan tai valtuutuksen voimassaolo päättyy. Huoltotapahtumilla ko. päivä on ajopäivä.

Maksajan vanha pankkiyhteystieto

Valtuutusmuutoksen pankkiyhteystiedoissa ilmoitettava edellinen pankkiyhteystieto.

5.3 Suoraveloituspyyntö

Suoraveloituspyyntö on suoraveloitujärjestelmällä suoritettava veloitustoimeksianto.

Aineisto

Aineisto on laskuttajan yhteen palvelutunnukseen liittyvä, samanaikaisesti toimitettujen tapahtumien joukko. Aineistossa voi olla suoraveloituspyyntöjä ja aiemmin lähetettyjen pyyntöjen peruutuksia.

Lähetyserä

Lähetyserä on suoraveloitusaineisto tai aineistojen joukko, joka lähetetään konekielisesti pankkiin yhdellä kertaa. Lähtäjänä voi olla laskuttaja tai laskuttajan palvelukeskus, joka voi samassa lähetyserässä toimittaa useampien laskuttajien suoraveloitusaineistoja.

Eräpäivä

Eräpäivä ilmoittaa, milloin veloitus tililtä on tehtävä. Mikäli alkuperäisen suoraveloituspyyntöä ei ole pankkipäivä, laskuttajan pankki muuttaa eräpäiväksi seuraavan pankkipäivän.

Viitenumero

Viitenumero yksilöi veloituspyyntöä ja/tai laskutettavan.

Maksun aihekoodi

Sallitut maksunaihekoodit

70	Vuokra	80	Vero
71	Sähkömaksu	81	Arvonlisävero

72	Vesimaksu	82	Työnantajasuoritus
73	Puhelinmaksu	83	Lupamaksu
74	Vakuutusmaksu	84	Osamaksu
75	Lääkärimaksu	85	Factoringmaksu
76	Sairaalamaksu	86	Luottokortti- ja osamaksu
77	Koulumaksu	89	Lasku
78	Lehtimaksu	90	Muut
79	Jäsenmaksu		

Koodia vastaava maksunaihe välittyy selväkielisenä maksajan tiliotteelle pankki-kohtaisen käytännön mukaisesti.

Viesti Laskuttajan maksajalle välittämä teksti, jonka pankki tulostaa maksajan tiliotteelle.

5.4 Saapuvat viitemaksut

Suoraveloitusten palauteaineisto noudattaa saapuvien viitemaksujen rakennetta.

Maksupäivä

Päivä, jolloin maksajan tiliä on veloitettu. Epäonnistuneella veloituksella kentässä on eräpäivä tai päivä, jolloin veloitusta on viimeksi yritetty tehdä.

Kirjauspäivä

Päivä, jolloin pankki on hyvittänyt maksun laskuttajan tilille.

Arkistointitunnus

Pankin maksutapahtumalle antama tunnus, joka yksilöi alkuperäisen maksutoimeksiannon. Arkistointitunnus kertoo, koska maksutoimeksianto on tehty ja missä pankissa.

Välitystapa

Välitystapa suoraveloitustapahtumissa on A.

Nimen lähde

Nimen lähde suoraveloitustapahtumissa on A.

Palautekoodi

Koodi, jolla pankki kertoo laskuttajalle veloituksen onnistumisesta.

Arvot ovat:

tyhjä tai 0 = onnistunut

1 = tiliä ei löydy

2 = ei veloitettu

3 = ei maksupalvelutili

4 = maksaja peruuttanut

5 = pankki peruuttanut

6 = peruutus ei kohdistu

7 = valtuutus puuttuu

8 = eräpäivävirheellinen

9 = muotovirhe

5.5 Hylätyt tapahtumat -aineisto

Suoraveloitusaineiston vastaanottotarkistus tulostaa hylätyt tapahtumat listatiedostoon. Laskuttaja voi noutaa listan heti lähetyksen jälkeen konekielisenä. Pankkikohtaisesti vaihtoehtona voi olla myös paperilista tai tapahtumat välittyvät konekielisellä tapahtumaluetelolla.

Listalla on mainittu aineiston lähetyks- ja vastaanottotiedot, hylkäämissyyt tapahtumittain ja hylättyjen tapahtumien kokonaismäärä. Jos koko aineisto hylätään, yksittäisiä tapahtumia ei välttämättä tulosteta listalle.

6 TIETUEKUVAUKSET

Tietuestandardista on sovittu pankkien kesken, mutta käsittelyssä on pankkikohtaisia eroja, jotka selviävät kunkin pankin omista palvelukuvauksista.

Suoraveloitusjärjestelmä noudattaa seuraavia tietuekuvauksia:

Käytössä on seuraavat lyhennykset:

AN = aakkosnumeerinen tieto

N = numeerinen tieto

P = pakollinen tieto

V = valinnainen tieto

Tiedosto muodostuu erätietueesta, tapahtumatietueista ja summatietueesta. Tietueet erotetaan toisistaan tietue-erottimilla. Jokainen tietue päättyy carriage return ja line feed -merkkeihin.

Tietuekuvauksessa on määritelty kenttien pituus ja muoto. Numeerinen kenttä täytetään etunollatäytöllä. Alfanumeerisen kentän täyttö aloitetaan kentän vasemmasta laidasta ja tarvittaessa kentän loppu täytetään välilyönneillä.

6.1 Valtuutusaineisto

Valtuutusaineiston lajittelujärjestys

- maksajan pankkiyhteystieto
- käsittelytunnus
- tapahtumapäivä

ERÄTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Aineistotunnus	AN	4	P	"SWA"
Tietuetunnus	N	1	P	0 = erätietue
Kirjoituspäivä	N	8	P	vvvvkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Lähtävän pankkiryhmän tunnus	AN	3	P	Katso Tilisiirto-opas
Laskuttajan palvelutunnus	N	9	P	
Palvelutunnusnimi	AN	30	V	
OVT-tunnus				

- OVT-tunnuskoodi	AN	4	V	
- Laskuttajan OVT-tunnus	AN	10	V	
OVT-tunnus	AN			
- Varalla	AN	3		
Varalla	AN	84	V	
		160		

P = pakollinen V = valinnainen

OVT-tunnus eli Organisaatioiden Välisen Tiedonsiirron tunnus a on SFS 5748:n mukainen. OVT-tunnuskoodi (AN 4),

arvo= 0037, kun laskuttajan OVT-tunnuksena käytetään Y-tunnusta

arvo = 9991, kun laskuttajan OVT-tunnus on pankin antama

arvo = bbbb voi myös esiintyä.

VALTUUTUSTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Aineistotunnus	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	1 = valtuutustietue
Käsittelytunnus	AN	1	P	1 = uusi, 2 = muutos 3 = irtisanottu, 4 = huoltotapahtuma*)
Viitenumero	N	20	V	
Laskutettavan yksilöintitieto	AN	30	V	
Laskutettavan nimi	AN	35	P	
Valtuutuksen arkistointitunnus	AN	20	P	
Valtuutuksen pankkiyhteyskoodi	AN	1	P	1 = tilinumero, 2 = muu pankkiyhteys
Varalla	AN	2	V	varattu valtakirjatyyppille
Varalla	AN	3	V	
Maksajan pankkiyhteystieto	N	14	P	
Tapahtumapäivä	AN	8	V	vvvvkkpp
Varalla	AN	5	V	
Maksajan vanha pankkiyhteystieto	N	14	V	muutoksessa
Varalla	AN	2	V	varattu eräpäivätoiveiden esittämiseen
		160		

P = pakollinen V = valinnainen

*) Käsittelytunnuksen arvo 4 = huoltotapahtuma on käytössä erikseen sovittavissa poikkeustilanteissa.

SUMMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Aineistotietue	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	9 = summatietue
Valtuutusten kpl-määrä	N	6	P	
Varalla	AN	149	V	
		160		

P = pakollinen V = valinnainen

6.2 Suoraveloituspyyntöaineistot

6.2.1 Suoraveloitus

ERÄTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	0 = ERÄTIETUE
Tietueen järjestysnumero	N	6	P	0
Kirjoituspäivä	N	6	P	vvkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Laskuttajan palvelutunnus	N	9	P	
Vastaanottavan pankkiryhmän tunnus	AN	3	P	ks. Tilisiirto-opas
Rahayksikön koodi	AN	1	P	1 = euro
Varalla	AN	90	V	
		120		

P = pakollinen V = valinnainen

VELOITUSPYYNTÖTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	3 = suoraveloitus
Tietueen järjestysnumero	N	6	P	
Tapahtuman tyyppikoodi	N	2	P	50 = veloituspyyntö
Eräpäivä	N	6	P	vvkkpp
Käsittelytunnus	N	1	P	0 = veloituspyyntö, 1 = peruutus
Maksajan pankkiyhteystieto	N	14	P	
Rahamäärä	N	11	P	2 desimaalia
Maksun aihekoodi	AN	3	V	ks. kohta 5.3
Laskuttajan tilinumero	N	14	P	
Laskutettavan nimi	AN	19	V	
Viitenumero	N	20	P	
Viesti	AN	23	V	
		120		

P = pakollinen V = valinnainen

SUMMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	9 = summatietue
Tietueen järjestysnumero	N	6	P	
Tapahtuman tyyppikoodi	N	2	P	50 = veloituspyyntö
Veloituspyyntöjen kpl-määrä	N	6	P	
Veloituspyyntöjen rahamäärä	N	12	P	2 desimaalia
Peruutusten kpl-määrä	N	6	P	
Peruutusten rahamäärä	N	12	P	2 desimaalia
Varalla	AN	75	V	
		120		

P = pakollinen V = valinnainen

6.3 Saapuvat viitemaksut

ERÄTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	0 = erätietue
Kirjoituspäivä	N	6	P	vvkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Lähtevän pankkiryhmän tunnus	AN	2	P	Katso tilisiirto-opas
Laskuttajan viitemaksutunnus	AN	9	P	
Rahayksikön koodi	AN	1	P	1 = euro
Pankkikohtainen varaus	AN	9	V	
Varalla	AN	58	V	
		90		

P = pakollinen V = valinnainen

TAPAHTUMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	3 = viitemaksu, 5 = suoraveloitus
Laskuttajan tilinumero	N	14	P	
Kirjauspäivä	N	6	P	vvkkpp
Maksupäivä	N	6	P	vvkkpp
Arkistointitunnus	AN	16	P	
Viitenumero	N	20	P	
Maksajan nimilyhenne	AN	12	V	
Rahayksikön koodi	AN	1	P	1 = euro
Nimen lähde	AN	1	V	A, ks. kohta 5.4
Rahamäärä	N	10	P	2 desimaalia
Oikaisutunnus	N	1	P	0 = veloitus 1 = oikaisu
Välitystapa	AN	1	V	A, ks. kohta 5.4
Palautekoodi	AN	1	P	ks. kohta 5.4
		90		

P = pakollinen V = valinnainen

SUMMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	9 = summatietue
Suoraveloitukset ja viitetapahtumat, kpl	N	6	P	
Suoraveloitusten ja viitetapahtumien rahamäärä	N	11	P	2 desimaalia
Suoraveloitus- ja viiteoikaisu, kpl	N	6	P	
Suoraveloitus- ja viiteoikaisujen rahamäärä	N	11	P	2 desimaalia
Epäonnistuneet, kpl	N	6	P	
Epäonnistuneiden rahamäärä	N	11	P	
Varalla	AN	38	V	2 desimaalia
		90		

P = pakollinen V = valinnainen